

Reguleringsplaner med anlegg for idretts- og friluftsliv - veileder

Reguleringsplaner med skoler følger vanlige saksbehandlingsregler, som beskrevet i *Trondheim kommunes veileder for utarbeidelse av private reguleringsforslag*. Kommunen har i tillegg utarbeidet veiledere som skal brukes når reguleringsplaner inkluderer, vurderer å inkludere eller når planer påvirker areal til offentlige tjenester og idrett. Denne veilederen omhandler reguleringsplaner med anlegg for idretts- og friluftsliv.

Overordnet mål

Det er et overordnet mål for kommunen at det i alle nye planlagte tiltak er avsatt nok areal til anlegg for idrett, nærmiljø og friluftsliv. Arealene skal ligge nært der folk bor og oppholder seg, og de skal gi muligheter for varierte fritidsaktiviteter. Planlagte tiltak skal legge til rette for gode forbindelser inn mot grønnstrukturen. Dette er uttrykt i kommuneplanens arealdel, vedtatt av bystyret 21.3.2013

Avsetting av areal til idrettsformål er omtalt i § 31.2 i bestemmelsene til KPA.

Plan for areal til offentlige tjenester, som skal behandles i bystyret i løpet av 2017, legger også føringer for avsetting av areal til idretts- og friluftslivformål.

Lokalisering

Anlegg for idrett, nærmiljø og friluftsliv skal være en ressurs for nærmiljøet, og det bør planlegges for sambruk eller samlokalisering av slike anlegg med andre offentlige funksjoner. Samlokalisering med idrettsanlegg skal alltid vurderes ved bygging av nye offentlige skoleanlegg.

I alle plansaker skal det dokumenteres nærhet til lekeplasser og nærmiljøanlegg, i tillegg til idrettsanlegg. Det skal også dokumenteres hvilke forbindelser planen har og vil gi til grønne korridorer, marka eller store naturområder.

For å skape gode bolig- og leveområder og begrense bilbruken, er det viktig å ha god dekning av lokale idrettsanlegg, nærmiljøanlegg og grønne områder/friområder som står i forhold til innbyggertallet i de ulike delområdene i kommunen.

Idrettsanlegg, nærmiljøanlegg og anlegg for friluftsliv skal ha god tilgjengelighet via gang- og sykkelveger.

Atkomstforhold skal for alle trafikantgrupper være god, og tomter bør ha nærhet til kollektivtransport. Dette vil bidra til å bygge oppunder nullvekstmålet for persontrafikk i Trondheim kommune (Bymiljøavtalen).

Arealbehov

Areal- og funksjonsprogram

Areal- og funksjonsprogram for ulike idrettsanlegg som skal tilfredsstillere krav om tildeling av tippemidler, er definert i veileder fra Kulturdepartementet, se illustrasjon til høyre.

Spesifikt romprogram for idrettsanlegg i Trondheim avtales i hvert enkelt tilfelle med prosjektansvarlig hos enhet for Idretts- og friluftsliv i Trondheim kommune.

Retningsgivende arealstørrelser for ulike anlegg er angitt i tabellen nedenfor.

Arealbehov

Type anlegg	Innvendig takhøyde i m (min)	Nettomål i m	Bruttomål i m (inkl. sikkerhetssoner el.l.)	Minimum tomt inkl. snøopplag ol. i m2
Fotballbane 11'er		68x105	78x113	8 814
Fotballbane 7'er		60x40	70x48	3 360
Fotballbane 5'er		40x20	50x28	1 400
Fotballhall		75x110		8 500 - 9 000
Håndballbane		20x40	22x44	968
Håndballbane, mini		12x20	14x22	308
Flerbrukshall (1 håndballflate) *	7		25x40	1 000
Håndballhall (2 håndballflater)	9		45x50	2 250
Håndballhall (3 håndballflater)	9		45x75	3 375
Basketball		15x28	19x32	608
Basketball, street		15x14	19x18	342
Volleyballbane, konkurranse		8x16	14x22	308
Volleyballbane i nærmiljøanlegg		7x15	10x18	180
Tennisbane, mini		5,5x12	10x18	180
Nærmiljøanlegg				2-3 000
Dans		12,5x20		300
Kampidretter (2 matter)	4	12x25		300
Styrketrening				60-150
Spinning	4			50-70
Skytehall		6x40		300
Turnhall (basishall) liten	7		20x23	460
Turnhall (basishall) mellomstor	7		23x30	690
Turnhall (basishall) stor	9		25x45	1 125

* Tilsvarende plassbehovet til:

3 stk minihåndballbaner på tvers, 1 stk innebandybane, 7 stk badmintonbaner, 1 stk basketball kampbane

3 stk basketball treningsbaner på tvers, 9 stk bordtennisbaner, gymsal til skole (sambruk)

NB! Minimum tomtestørrelse inkluderer ikke areal for garderober og andre tilleggsfunksjoner, atkomst, parkering og renovasjon.

Utforming av bygg og anlegg

Tekniske krav til utforming defineres av NIF (Norges idrettsforbund).

Kommuneplanens arealkrav og uteromskrav

Avsetting av areal til idrettsformål er omtalt i § 31.2 i bestemmelsene til KPA.

Solforhold og kvalitet på utearealene bør generelt tilfredsstille de krav som stilles til uterom til skoleanlegg.

Det er et mål i kommunen å samordne utbygging av idrettshaller med utbygging av gymsaler for skolene, slik at det i områder med behov for flere saler bygges en normal idrettshall i stedet for gymsal. Når det bygges nye skoleanlegg anlegges normalt en 7'er bane med kunstgress. (*Kommunal plan for idrett og friluftsliv 2005-2012, side 6*).

Føringer for planarbeidet

Ved planlegging av nye tiltak, skal det alltid vurderes om hele eller deler av tomte som har vært brukt til lek og idrett skal reguleres til idrett og friluftsliv. Ved utarbeiding av reguleringsplaner til offentlige formål og i boligplaner, skal det vurderes om det er avsatt nok areal til større idrettsanlegg (idrettspark) i bydelen.

Arealbehov til idretts- og friluftsanleggsbehov i området skal avklares ved oppstart regulering. Eksisterende tilbud i bydelen må dokumenteres, og framtidige behov synliggjøres. Det skal vurderes om det er behov for å avsette areal til idretts og friluftformål i alle nye planer som er vist som boligbebyggelse, sentrumsformål eller grønstruktur i kommuneplanens arealdel.

Sambruk og samlokalisering med andre funksjoner skal alltid vurderes og avklares før eller i oppstartsmøtet. Det må avklares om formål til idrett, nærmiljø og/eller friluftsliv skal integreres i planlagt bebyggelse, eller om deler av arealet skal reguleres til idrettsformål.

Bystyret vedtok 30. april 2015 i sak 50/15 *Mål og ambisjoner for idrettsforvaltningen 2015 -2020*. De vedtatte målene danner grunnlaget for forvaltning og drift innenfor idrettsområdet, videre utvikling av eksisterende idrettsanlegg og planlegging og etablering av nye.

Plan for friluftsliv og grønstruktur, er satt på saklista til bystyremøte den 26.10. 2017. Digitalt kart i planen gir en samla oversikt over nærmiljøanlegg, viktige turdrag, mm., og vil bli et viktig verktøy i planarbeid og saksbehandling.

Kvalitetskrav til utforming

Trondheim kommune har vedtatt en satsing på byutviklingsprosjektet **TREbyentrondheim**, som framhever tre som et miljøvennlig og framtidsretta bygningsmateriale med svært positive egenskaper for både det indre og det ytre miljøet. Satsingen skal bidra til en videreutvikling av bruk av tre i prosjekter kommunen og i hele Trondheimsregionen, og skal stimulere til bruk av tre som byggemateriale også i planlegging av idrettsrelaterte bygg og anlegg.

Adkomst og parkering

Atkomst

Det er spesielt viktig med god gang-, sykkel- og kollektivframkommelighet, slik at bilbruken til anlegget kan begrenses. Det bør i hver sak vurderes om planområdet skal utvides for å sikre trygge atkomstveger for gående og syklende fra boligområder og kollektivholdeplasser i nærområdet.

Det skal være trafiksikker og universelt tilgjengelig atkomst helt fram til anleggene, både fra gang- og sykkelveger, fra kollektivholdeplass og fra parkeringsplass/hente- og bringeplass for bil. Barnas gangsoner skal være atskilt fra atkomstveg for varelevering og renovasjon. Varelevering bør utformes slik at det ikke er nødvendig å rygge.

Sykkelparkering

Ny sykkelstrategi for Trondheim ble vedtatt i bystyret 24.4.2014. Der idrettsanlegget ligger samlokalisert med skole, gjelder parkeringsnorm for skole (se gjeldende veileder for skole). Dersom idrettsanlegget ikke er samlokalisert med skoleanlegg, må behovet for parkering vurderes fra sak til sak.

Bilparkering

Det skal som hovedregel være et begrenset parkeringstilbud i kommunen, med målsetting om at flest mulig går, sykler og kjører kollektivt til anleggene. Det må være avsatt nok bilparkeringsareal til driftspersonell og drift (trenere m.fl.). Det må også settes av nok areal til et tilstrekkelig antall korttids parkeringsplasser til bruk ved henting og bringing av barn og andre som benytter treningsanlegget.

Antall parkeringsplasser for besøkende og for å dekke hente- og bringefunksjonen, må avklares i hvert enkelt prosjekt og ses i sammenheng med kollektivdekning og muligheter for parkering i nærområdet.

Anbefaling for parkering ved bygging av idrettshall er definert i Kulturdepartementets veileder: *Idrettshaller. Planlegging og bygging (2016)*

Sambruk

Sambruk/samlokalisering med skole og andre offentlige funksjoner skal alltid vurderes, og avklares tidlig i planprosessen. Eierskap til anlegget bør avklares tidlig, senest før reguleringsplanen legges ut til offentlig ettersyn.

Det skal spesielt vurderes behov for idrettshall, idrettsarealer, nærmiljøanlegg, kulturarenaer, fritidsklubb og barnehage i tilknytning til skoleanlegg. (*Plan for areal til offentlig formål, forventes vedtatt 2017*).

Reguleringsformål

Reguleringsformål til idrettsanlegg ligger innunder arealformål *Bebyggelse og anlegg*, der *Idrettsanlegg (1400)* har flere underformål, som eksempel *skianlegg (1410)* og *nærmiljøanlegg (1440)*. Arealformål er nærmere definert i Kommunal- og moderniseringsdepartementets veileder, *Veiledning til forskrift om kart, stedfestet informasjon, arealformål og digitalt planregister*.

Dokumentasjonskrav

Dokumentasjonskrav finnes i Trondheim kommunes veileder for utarbeidelse av private planforslag. I tillegg bør reguleringsplanforslag for anlegg for idrett- og friluftsliv inneholde følgende:

- Illustrasjonsplan som viser hvordan ulike idrettsanlegg avgrenses og påvirker naboareal med lyssetting (flomlys), gjerder, lysmaster, utstyr for TV-produksjon, lydanlegg og lignende.

- Det må utredes hvordan anlegget påvirker grøntarealer og biologisk mangfold, dersom hele eller deler av det planlagte anlegget ligger innenfor markagrensa eller i arealer regulert til grønnstruktur i overordnede planer.
- Det må utredes om parkeringsdekningen kan medføre villparkering i omkringliggende områder ved større og mindre arrangement.
- Drøfting av mulig sambruk, samlokalisering, inkludert dokumentasjon av eksisterende tjenester, og kommunens behov for nye tilbud i bydelen.

Relevante eksempler

Klubbhuset til idrettslaget Trond ved Rosenborgbanen og Rosenborg ungdomsskole

Foto: Marit Langseth, Adresseavisen

Spongdal barne-, ungdomsskole og idrettshall

Foto: Trondheim kommune

Granåsen skianlegg, barnehage, toppidrettsenter mm.

Aktuelle veiledere og retningslinjer

Kommuneplanens arealdel 2012 - 2024, bestemmelser, parkeringsveileder og uteromsveileder

[Veileder for utarbeidelse av private planforslag](#)

[Plan for areal til offentlige tjenester](#)

www.grønt.friluftsliv.trondheim.no

https://www.regjeringen.no/contentassets/32c1f48140d14c1a8b3526b8fb794290/veileder_kart_planforskriften_juni2014.pdf

<https://www.idrettsforbundet.no/tema/anlegg/>

<https://www.regjeringen.no/no/tema/kultur-idrett-og-frivillighet/idrettsanlegg/id487436/>

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/veileder-idrettshaller.-planlegging-og-bygging-v-0989b/id2480609/>

https://www.regjeringen.no/contentassets/03da8fe4fe9449748a1f036da1364b67/veileder_maalbok_for_idrettsanlegg_oppdatert_04-2015.pdf